

Sygn. akt IX Ka 353 / 14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 roku

Sąd Okręgowy w Toruniu IX Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - SSO Rafał Sadowski

Sędziowie - SO Marzena Polak

- SO Barbara Plewińska / spr/

Protokolant - stażysta Marzena Chojnacka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Andrzeja Kukawskiego

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2014 roku

sprawy **T. Z.**

oskarżonego z art. 178a § 1 i 4 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Brodnicy

z dnia 30 kwietnia 2014 roku sygn. akt II K 139 / 14

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- a) na podstawie **art. 73 § 1 kk** oddaje oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego,
- b) na podstawie **art. 72 § 1 pkt 5 kk** zobowiązuje oskarżonego do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu,
- c) podwyższa okres wymierzony oskarżonemu w **punkcie III** zakazu do **3 / trzech / lat**,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za drugą instancję, obciążając wydatkami postępowania odwoławczego Skarb Państwa.

Sygn. akt IX Ka 353/12

UZASADNIENIE

T. Z. został oskarżony o to, że w dniu 12 lutego 2014 r. ok. godz. 16:00 w miejscowości P., gmina J., kierował samochodem osobowym marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości (I badanie - wynik 0,26 mg/l, II badanie- wynik 0,28 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu), oraz wbrew orzeczonemu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B.z dnia (...)sygn. akt (...)zakazowi prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres jednego roku obowiązującego od dnia 03 września 2013 r. do dnia 03 września 2014 r.;

- tj. o czyn z art. 178 a § 1 i 4 kk.

Wyrokiem z dnia 30 kwietnia 2014 roku Sąd Rejonowy w Brodnicy, sygn. akt II K 139/14, uznał oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu stanowiącego występki z art. 178a § 1 i 4 kk i za to, na mocy art. 178a § 4 kk, wymierzył mu karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 kk w zw. z art. 70 § 1 pkt 1 kk, warunkowo zawiesił na okres 2 lat tytułem próby.

Na mocy art. 42 § 2 kk w zw. z art. 43 § 1 kk sąd orzekł środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 1 roku.

Sąd zwolnił oskarżonego od opłaty sądowej, a wydatkami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył **na niekorzyść oskarżonego w zakresie orzeczenia o karze oskarżyciel publiczny**, zarzucając mu rażącą niewspółmierność kary, polegającą na orzeczeniu rażąco niskiej kary 5 miesięcy pozbawienia wolności warunkowo zawieszanej na okres 2 lat próby, zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 1 roku będącą wynikiem niedostatecznego uwzględnienia wysokiego stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonemu, okoliczności popełnienia przestępstwa i jego uprzedniej karalności przez co kara nie jest adekwatna do winy oskarżonego, społecznej szkodliwości czynu i nie spełnia celów w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej.

Wskazując na powyższe, skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie wobec oskarżonego surowszej kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na dłuższy okres próby w wysokości 3 a nie 2 lat, zobowiązanie go do powstrzymania się od nadużywania alkoholu w okresie próby na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 kk, orzeczenie na podstawie art. 49 § 2 kk świadczenia pieniężnego w kwocie 300 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej oraz wydłużenie okresu trwania zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym z 1 roku do 3 lat i obciążenie go kosztami postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zarzut rażącej niewspółmierności orzeczenia o karze postawiony przez skarżącego uznać należało wprawdzie za słuszny, niemniej jednak niezasadnie domagał się on zaostżenia zastosowanych wobec oskarżonego sankcji w sposób wskazany w apelacji.

W ocenie sądu odwoławczego, sąd I instancji przeprowadził przewód sądowy zgodnie z wymogami procedury karnej, prawidłowo ustalił stan faktyczny i trafnie orzekł o odpowiedzialności oskarżonego.

Jeśli chodziło o orzeczenie o konsekwencjach popełnienia przez niego przypisanego mu czynu, w świetle dyrektyw wymiaru kary określonych w art. 53 kk jako rażąco łagodna w rozumieniu art. 438 pkt 4 kpk nie mogła zostać oceniona wymierzona oskarżonemu kara. Sąd I instancji słusznie uznał, że do realizacji celów postępowania w tym wypadku wystarczającą będzie kara pozbawienia wolności - a więc kara surowszego rodzaju, niż poprzednio orzeczona wobec oskarżonego kara grzywny - w wysokości 5 miesięcy. Sąd trafnie ocenił jego zawinienie i stopień społecznej szkodliwości przypisanego mu zaskarżonym wyrokiem, kwalifikowanego z art. 178a § 1 i 4 kk, czynu. Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku wskazywała, że określając wysokość kary, sąd I instancji miał na uwadze eksponowane przez skarżącego okoliczności w postaci uprzedniej karalności oskarżonego za czyn z art. 178a § 1 kk oraz stężenia alkoholu w jego krwi i w należyty sposób uwzględnił je jako okoliczności obciążające. Jakkolwiek słusznie wpłynęły one zaostżając na wymiar kary, nie mogły w realiach przedmiotowej sprawy przesądzać

o konieczności wymierzenia oskarżonemu surowszej kary. Świadomie decydując się po raz kolejny na prowadzenie po drodze publicznej samochodu po spożyciu alkoholu, oskarżony bez wątplenia wykazał się lekceważeniem reguł bezpieczeństwa. Okoliczności zdarzenia świadczyły jednak o tym, że realne zagrożenie dla bezpieczeństwa w ruchu spowodowane przez niego nie było w rzeczywistości - wbrew temu, co twierdził skarżący - poważne.

W świetle zasad wiedzy i doświadczenia życiowego nie budzi bowiem wątpliwości, że każda ilość alkoholu w organizmie wpływa na sprawność psychomotoryczną kierowcy i upośledza zdolność kierowania pojazdem, jednakże przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu oskarżonego nie mogła nie znaleźć odzwierciedlenia okoliczność, że stopień jego nietrzeźwości w istocie niewiele przekraczał granicę przesądzającą o przestępnym charakterze jego czynu.

Zdaniem sądu odwoławczego, sąd meriti słusznie uznał też, że warunkowe zawieszenie wykonania w/w kary na okres 2 lat próby będzie wystarczające do powstrzymania go przed ponownym wejściem w konflikt z prawem. Oskarżony wprawdzie był już raz karany za czyn z art. 178a § 1 kk, jednakże jego uprzednia karalność nie świadczyła w ocenie sądu odwoławczego o wysokim stopniu jego demoralizacji

i niesubordynacji. Oskarżonemu wymierzono wówczas karę grzywny. Dnia 12 lutego 2013 r. zawartość alkoholu w jego organizmie niewiele przekraczała granicę określoną w art. 115 kk. Przyznanie się przez niego do winy, świadczące o tym, że nie wykazywał on absolutnie nieprzejednanej postawy wobec porządku prawnego i okoliczności popełnienia czynu, uzasadniały przekonanie, że okres próby w minimalnym wymiarze wystarczający będzie do dokonania weryfikacji trafności sformułowanej w stosunku do niego prognozy kryminologicznej. Ekspozowane w apelacji okoliczności w postaci charakteru naruszonego przez niego dobra prawnego, czy nagminności tego rodzaju przestępstw - oceniane przez pryzmat określonych w art. 69 kk przesłanek, jakie należy mieć na względzie oznaczając in concreto długość okresu próby - nie dawały podstawy do przyjęcia, że niezbędne w wypadku oskarżonego było określenie dłuższej próby.

Sąd odwoławczy uznał jednak za celowe wzmocnienie wychowawczych oddziaływań w okresie próby poprzez orzeczenie obowiązku ukierunkowanego na walkę

z czynnikiem jednoznacznie jawiącym się w okolicznościach sprawy jako sprzyjający naruszeniu przez oskarżonego prawa, tj. zobowiązanie go do powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Nałożenie w/w zobowiązania podniesionego do rangi obowiązku próby z sankcją w postaci możliwości fakultatywnego zarządzenia wykonania kary ocenić należało, jako stanowiące dodatkowy czynnik motywacyjny, za celowe.

Dla zapewnienia prawidłowego przebiegu resocjalizacji zachowanie oskarżonego w okresie próby poddane zostało też kontroli kuratora sądowego, by ułatwić mu wykonanie nałożonego na niego obowiązku oraz przestrzeganie porządku prawnego, a sądowi umożliwić stały wgląd w przebieg okresu próby.

Zaprobować nie sposób było natomiast orzeczenia o obligatoryjnym środku karnym z art. 42 kk. Zgodzić należało się z prokuratorem, że z ustalonych okoliczności sprawy, rozpatrywanych w kontekście przesłanek, jakimi należy się kierować orzekając o zakazie prowadzenia pojazdów orzekanym na podstawie art. 42 kk, wynikało, że do zabezpieczenia realizacji wszystkich celów postępowania konieczne było orzeczenie tego środka karnego w wyższym, niż minimalny, wymiarze. Zawartość alkoholu we krwi oskarżonego wprawdzie jedynie nieznacznie przekraczała granicę przesądzającą o uznaniu jego czynu za przestępstwo, jednakże całościowa ocena zarówno elementów charakteryzujących osobę samego sprawcy, jak i tych charakteryzujących okoliczności jego czynu wskazywała na to,

że pożądane było wyeliminowanie go z ruchu na dłuższy niż oznaczony przez sąd meriti czas. Okoliczność, że zdecydował się on prowadzić po spożyciu alkoholu w zaledwie 2 miesiące po wydaniu orzeczenia skazującego go za czyn z art. 178a § 1 kk, wskazywała, że pozbawienie go uprawnień do prowadzenia pojazdów na najkrótszy przewidziany prawem okres, nie byłoby wystarczające. Zdaniem sądu odwoławczego - mając na względzie zarówno ogólne dyrektywy wymiaru środków karnych, jak i funkcję prewencyjną zakazu prowadzenia pojazdów - uznać należało, że tylko orzeczenie wobec niego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat, odpowiednio dłuższy niż okres zignorowanego przez niego zakazu orzeczonego wyrokiem w sprawie

(...), adekwatne będzie do niebezpieczeństwa, jakie może powodować jego uczestnictwo w ruchu w charakterze osoby prowadzącej pojazd.

Mając na uwadze powyższe, sąd odwoławczy dokonał zamiany zaskarżonego wyroku w pkt III poprzez przedłużenie okresu orzeczonego nim zakazy prowadzenia pojazdów z 1 roku do 3 lat.

Dolegliwość wynikająca z orzeczenia kary 5 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby i zastosowania środka karnego z art. 42 kk w tym właśnie wymiarze, wystarczająca będzie do zapewnienia realizacji celów postępowania.

Sąd I instancji trafnie uznał, że ze względu na sytuację materialną oskarżonego, który był osobą niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji, nie miał żadnych dochodów poza niewielką rentą (k. 28v.), niecelowe było dodatkowe obciążanie go obowiązkiem zapłaty świadczenia pieniężnego; zwłaszcza, że nie uiszczył on dotąd orzeczonej wobec niego poprzednio kary grzywny (k. 51). Dolegliwości majątkowe nakładane na sprawcę w wysokości przekraczającej jego zwykłe możliwości płatnicze nie są wszak prawidłowym weryfikatorem jego postawy.

Sąd odwoławczy nie dopatrył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylecia wyroku z urzędu, dlatego też w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok należało utrzymać w mocy.

Podzielając, jako słuszną, ocenę sytuacji materialnej oskarżonego dokonaną przez sąd I instancji, na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 635 kpk, sąd odwoławczy zwolnił oskarżonego z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za II instancję, a wydatkami poniesionymi w postępowaniu odwoławczym obciążył Skarb Państwa.